



EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.19.
SEC(2011) 1273/2 végleges

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

Az Európai Migrációs Hálózat 2010. évi állapotjelentése

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	1
2. FONTOSABB SZAKPOLITIKAI FEJLEMÉNYEK	1
2.1. Gazdasági migráció	1
2.2. Menekültügy	2
2.3. Az illegális migráció visszaszorítása	2
2.4. Visszatérés.....	3
2.5. A migrációval kapcsolatos általános megközelítés.....	3
2.6. Kísérő nélküli kiskorúak	3
3. AZ EMH ÉS A FŐBB FEJLEMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE	3
3.1. Az EMH szerepe	3
3.2. Az EMH felépítése és működése	4
3.3. Norvégia részvétele az EMH-ban	5
3.4. Az EMH külső értékelése.....	5
4. KOORDINÁCIÓ ÉS IRÁNYÍTÁS.....	6
4.1. Az EMH irányítóbizottságának ülései, főbb eredmények és határozatok.....	6
4.2. Bizottsági irányítási és nyomon követő ülések	6
5. AZ EMH EREDMÉNYEI	7
5.1. Hálózatépítés (networking)	7
5.1.1. Hálózatépítés az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjai között	7
5.1.2. Nemzeti szintű hálózatépítés	8
5.1.3. Hálózatépítés más érintett szervezetekkel	8
5.2. Éves jelentések, tanulmányok és ad hoc információkérések	10
5.2.1. Éves szakpolitikai jelentések.....	10
5.2.2. A migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó statisztikákról szóló éves jelentések	11
5.2.3. Az EMH tanulmányai.....	13
5.2.3.1. A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése	13
5.2.3.2. Uniós programok és stratégiák a harmadik országokba történő támogatott visszatérés és az ottani visszailleszkedés előmozdítására.....	14
5.2.3.3. Ideiglenes és körkörös migráció: a jelenlegi szakpolitikai gyakorlat és jövőbeni lehetőségek az uniós tagállamokban.....	15
5.2.4. Ad hoc információkérések	16
5.2.4.1. Az ad hoc információkérések témái és prioritásai 2010-ben	16

5.3. EMH-szószedet és -teaurusz	18
5.4. Információcsere-rendszer	19
5.5. Az EMH ismertségének a fokozása	19
5.5.1. Az EMH logója	19
5.5.2. Az EMH honlapja és a nemzeti honlapok	20
5.5.3. Az EMH hírlevele	20
5.5.4. 2010. évi EMH Konferencia	20
6. KÖVETKEZTETÉSEK	21

1. BEVEZETÉS

A 2008/381/EK tanácsi határozat 4. cikke (5) bekezdésének c) pontjával összhangban az Európai Migrációs Hálózat (EMH) elkészítette második állapotjelentését, amely a 2008/391/EK tanácsi határozat 2008. májusi elfogadása és a 2009 vége közötti időszakot felölelő első állapotjelentés¹ után a 2010. évi fejleményeket tekinti át.

Az EMH tevékenységeinek keretét adó fontosabb szakpolitikai fejlemények áttekintését követően bemutatjuk, hogyan alakult ki és hogyan működik az EMH, majd összefoglalást adunk az EMH különböző eredményeinek főbb összetevőiről.

2. FONTOSABB SZAKPOLITIKAI FEJLEMÉNYEK

Unió szinten 2010-et az határozta meg, hogy ez volt a stockholmi program végrehajtásának első teljes éve, amelynek során elfogadták a program cselekvési tervét.² A többek között a dél-mediterrán régióban történt események szintén rávilágítottak a migráció dinamikus jellegére, valamint arra, hogy hosszabb és közvetlenebbül rövid távon egyaránt szükség van a szakpolitikai döntéshozók tájékoztatását célzó eszközökre. Az EMH különböző tevékenységei rámutattak, hogy a hálózat képes eleget tenni e tájékoztatási szükségleteknek. Valóban, folyamatosan nagy hangsúly helyeződik arra, hogy az EMH a célkitűzéseivel összhangban a döntéshozókat támogató lényeges tevékenységeket végezzen.

Ez a szakasz az EMH 2010. évi tevékenységeihez kapcsolódó szakpolitikai fejleményeket emeli ki. Nem ad kimerítő áttekintést a szakpolitikai fejleményekről, mivel azt megteszi például a Bizottság bevándorlásról és menekültügyről szóló éves jelentése, valamint az EMH azt kiegészítő 2010. évi éves szakpolitikai jelentése (lásd az 5.2.1. szakaszt).

2.1. Gazdasági migráció

Az EMH közreműködésével megvalósult 2010. évi konkrét kezdeményezéseket illetően a Bizottság a legális migrációról szóló 2005. évi politikai terv részeként javaslatokat terjesztett

¹ SEC(2010)1006 bizottsági szolgálati munkadokumentum, elérhető a <http://www.emn.europa.eu> oldalon, az „EMN Outputs: – Status Reports” menüpontban.

² COM(2010) 171.

elő az idényjellegű munkavállalók³ és a vállalaton belül áthelyezett munkavállalók⁴ vonatkozásában. Folytatódtak a társjogalkotók tárgyalásai az összevont engedéllyel kapcsolatos javaslatról⁵, illetve tovább folyt az EU kék kártyáról szóló 2009/50/EK irányelv tagállamok általi átültetése (az átültetés határideje 2011. június 19.). A további kezdeményezések előkészületeként és különösen a stockholmi program cselekvési tervében foglaltak szerint a munkaerőhiány migráció útján történő kezelése céljából várhatóan fontos hozzájárulást jelent majd az EMH „*Satisfying Labour Demand through Migration*” (A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése) című tanulmánya (lásd az 5.2.3.1. szakaszt).

2.2. Menekültügy

A közös európai menekültügyi rendszer létrehozásához kapcsolódóan 2010-ben megállapodás született a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezők jogállásáról szóló irányelv hatályának a nemzetközi védelemre jogosult személyekre történő kiterjesztéséről, és előrelépés történt a Dublini Rendelet és az Eurodac-rendelet módosításai terén is. 2011 júniusában módosított javaslatot nyújtottak be a befogadási feltételekről szóló és a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvre vonatkozóan, és utóbbihoz hasznos hozzájárulást jelentett az EMH „*The different national practices concerning granting of non-EU harmonised protection statuses*” (Az EU által nem harmonizált védelmi jogállások biztosításával kapcsolatos egyes nemzeti gyakorlatok) című tanulmánya.

2010-ben további fontos fejleményként elfogadták az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal létrehozásáról szóló rendeletet⁶, és kinevezték a Támogatási Hivatal ügyvezető igazgatóját. A Támogatási Hivatal 2011 júniusában kezdte meg teljes körű működését⁷, és az EMH-val az összhang és következetesség biztosítása érdekében kialakított kapcsolat az EMH külső értékelésének egyik szempontja (lásd a 3.4. szakaszt).

2.3. Az illegális migráció visszaszorítása

2010 során folyamatosan zajlott a munkáltatók szankcionálásáról szóló 2009/52/EK irányelv átültetése (az átültetés határideje 2011. július 20.). Az illegális migráció elleni küzdelem további fontos eleme volt többek között a határellenőrzés a Frontex aktív koordinációs szerepvállalásával, különösen Görögországban, ahol először alkalmazták a gyorsreagálású határvédelmi csapatokat (RABIT), valamint a harmadik országokkal elsősorban a visszafogadási megállapodásokon keresztül folytatott együttműködés.

Az EMH 2011. évi „*Visa Policy as Migration Channel*” (A vízumpolitika mint migrációs csatorna) és a „*Practical Responses for reducing Irregular Migration*” (Az illegális migráció visszaszorítását célzó gyakorlati válaszlepek) című tanulmányai segítenek annak

³ COM(2010) 379.

⁴ COM(2010) 378.

⁵ COM(2007) 638.

⁶ 439/2010/EU rendelet.

⁷ Lásd az Európai Bizottság 2011. június 17-i IP/11/750 sz. sajtóközleményét.

megértésében, hogyan kezelik a tagállamok az illegális migráció problémáját, illetve a jogszerű migrációt.

2.4. Visszatérés

A migráció kezelésével kapcsolatos átfogó megközelítés további elemei a visszatérési programok, amelyek keretében a támogatott visszatérést a kiutasítással szembeni emberséges alternatívaként ösztönzik. A visszatérésről szóló 2008/115/EK irányelv átültetése szintén folytatódott 2010 során, noha nem minden tagállamban fejeződött be az előírt határidőig.⁸ Az EMH „*EU programmes and strategies fostering assisted return to and reintegration in third countries*” (Unió programok és stratégiák a harmadik országokba történő támogatott visszatérés és az ottani újbóli beilleszkedés előmozdításáról) című tanulmánya hasznos betekintést ad a részt vevő tagállamokban alkalmazott aktuális gyakorlatokba és ügyekbe, és információforrásként szolgál a visszatérésről szóló, 2012-re várható bizottsági közleményhez.

2.5. A migrációval kapcsolatos általános megközelítés

2011 őszére várható a migrációval kapcsolatos általános megközelítésről szóló bizottsági közlemény, amely a megközelítés továbbfejlesztése érdekében segít pontosabban meghatározni annak stratégiai összetevőit. A közlemény az EMH „*Temporary and Circular Migration, current policy practice and future options in EU Member States*” (Ideiglenes és körkörös migráció: a jelenlegi szakpolitikai gyakorlat és jövőbeni lehetőségek az uniós tagállamokban) című tanulmánya alapján készül, különös tekintettel a migráció és a fejlesztés területére.

2.6. Kísérő nélküli kiskorúak

Az elmúlt években számottevően megnőtt a tagállamokba érkező, kísérő nélküli kiskorúak száma. A Bizottság 2010-ben közzétette a kísérő nélküli kiskorúakról szóló, 2010–2014 közötti időszakra vonatkozó cselekvési tervet,⁹ amelyhez szintén az EMH egyik, „*Reception, return and integration policies for, and numbers of, unaccompanied minors – a comparative study*” (A kísérő nélküli kiskorúak fogadására, visszatérésére és beilleszkedésére vonatkozó szakpolitikák, illetve a kísérő nélküli kiskorúak száma – uniós összehasonlító tanulmány) című tanulmányát használták fel, és amely a gyermek mindenek fölött álló érdekének elvén alapuló, közös uniós megközelítést szorgalmazott.

3. AZ EMH ÉS A FŐBB FEJLEMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

3.1. Az EMH szerepe

Az EMH célja az, hogy a migrációval és a menekültüggyel kapcsolatos naprakész, objektív, megbízható és összehasonlítható információk nyújtásával kielégítse az uniós intézmények, valamint a tagállami hatóságok és intézmények ilyen információk iránti igényét, az Európai Unióban e területeken folyó politikai döntéshozatal elősegítése érdekében. Az EMH emellett a nyilvánosság számára is tájékoztatást nyújt e területekre vonatkozóan.

⁸ Valamennyi cikket 2010. december 24-ig kellett átültetni a 13. cikk (4) bekezdését kivéve, ahol a határidő egy évvel későbbi.

⁹ COM(2010) 213.

3.2. Az EMH felépítése és működése

Az EMH koordinációját az Európai Bizottság, azon belül közvetlenül a Belügyi Főigazgatóság végzi. A Bizottság hivatalosan elfogadja az EMH éves munkaprogramjait. 2010-ben a munkaprogramot az EMH finanszírozását engedélyező 2010. április 14-i C(2010) 2696 bizottsági határozatként fogadták el. A finanszírozási összeg 2010-re 7,5 millió EUR volt, amelyből 6,125 millió EUR-t támogatás formájában az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok tevékenységének legfeljebb 80 %-ig történő finanszírozására irányoztak elő. Az egyes EMH nemzeti kapcsolattartó pontok részére elkülönített összegeket az EMH 2010. évi munkaprogramjával összhangban a támogatási kérelem és a nemzeti munkaterv alapján határozzák meg. Az uniós társfinanszírozáson túl fennmaradó 20 %-ot az EMH nemzeti kapcsolattartó pont nemzeti hatósága biztosítja. A teljes költségvetés fennmaradó részét (1,375 millió EUR) elsősorban az EMH szolgáltatók kifizetésére, egy külső értékelésre és tájékoztatási intézkedésekre (pl. nyomtatott kiadványok) használják fel.

A Bizottságot az EMH koordinációjában két 2009-ben kinevezett EMH szolgáltató, a GHK-COWI és az iLiCONN (Interactive Listening and CONNecting, azaz Interaktív Hallgatás és Kapcsolat) segíti, amelyek 2010 során is folytatták tevékenységüket. A GHK-COWI elsődleges feladata többek között a tanulmányokra vonatkozó közös előírás-tervezetek és összefoglaló jelentések, valamint további dokumentumok készítése és a hálózat támogatása volt, míg az iLiCONN főként az információcsere-rendszer és az EMH honlapjának továbbfejlesztésén dolgozott.

Az EMH irányítóbizottságának elnöke a Bizottság, tagjai a 2008/381/EK tanácsi határozat elfogadásában részt vevő 26 tagállam egy-egy képviselője, valamint megfigyelő státuszban Dánia,¹⁰ az Európai Parlament, illetve Norvégia egy-egy képviselője. Az EMH irányítóbizottságának feladata, hogy stratégiai iránymutatás nyújtásával biztosítsa, hogy a hálózat tevékenységei megfeleljenek a politikai döntéshozók igényeinek. Ezt az EMH éves tevékenységi programjához való hozzájárulással és annak hivatalos jóváhagyásával, a működési eljárások jóváhagyásával és a megfelelő stratégiai együttműködési lehetőségek meghatározásával valósítja meg. Az irányítóbizottság felel továbbá az éves munkaprogram tekintetében és az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok által elért eredmények felülvizsgálatáért, és a szükséges korrekciós intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat tesz.

Az EMH egyes tagállamok által kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontjai, Dánia kivételével, ugyanakkor Norvégiát is ideértve, elsősorban a bel-, illetve igazságügyi minisztériumok, továbbá kutatóintézetek, nem kormányzati szervezetek, illetve nemzetközi szervezetek nemzeti hivatalai. Valamennyi EMH nemzeti kapcsolattartó pontnak legalább három szakértőből kell állnia, noha bizonyos esetekben ennél többől áll. Az EMH méretét jelzi, hogy a nemzeti kapcsolattartó pontokat összesen mintegy 120 szakértő alkotja. Megbízásukkal összhangban az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjai rendszeresen üléseken vesznek részt, nemzeti jelentéseket dolgoznak ki, nemzeti információkkal szolgálnak az információcsere-rendszer számára, ad hoc információkéréseket adnak ki és ilyenekre válaszolnak, valamint kialakítják a valamennyi érintett szereplőt képviselő számos szervezet tömörítő nemzeti hálózataikat. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok 2010. évi tevékenységeinek főbb eredményeit az 5. szakasz ismerteti.

¹⁰ Bár Dánia hivatalosan nem köteles EMH nemzeti kapcsolattartó pont kinevezésére, rendszerint mégis felkéri arra, hogy vegyen részt az EMH tevékenységeiben és ülésein.

3.3 Norvégia részvétele az EMH-ban

A 2010. szeptember 13-i C(2010) 6171 bizottsági határozat Norvégiának az Európai Migrációs Hálózatban való részvétele érdekében megteremtette az Európai Bizottság és a Norvég Királyság Igazságügyi és Rendőrségért Felelős Minisztériuma közötti igazgatási együttműködés alapjait. Ez a 2008/381/EK tanácsi határozat 10. cikkében előírányzott folyamat végső állomása volt, amely Norvégia Európai Unió melletti képviselőének 2009. évi indító megkeresése nyomán kezdődött meg. Az EMH irányítóbizottsága 2010. május 6-i ülésén egyhangúlag jóváhagyta a igazgatási együttműködést létrehozó munkamegállapodás tervezetét, majd elfogadták a hivatalos bizottsági határozatot. A munkamegállapodás a két fél általi aláírást követően 2010. november 15-én lépett hatályba.

A munkamegállapodás a Norvégiával folytatott együttműködés fokozatos kialakítására helyezi a hangsúlyt, a kölcsönösen előnyös és fenntartható partnerségre való törekvés jegyében. Az EMH éves munkaprogramjával összefüggésben Norvégia nemzeti kapcsolattartó pontot, nemzeti koordinátort és nemzeti migrációs hálózatot hozhat létre, valamint megfigyelőként részt vehet az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok és az EMH irányítóbizottság ülésein. Operatív szempontból Norvégia:

- részt vehet más EMH nemzeti kapcsolattartó pontokkal kialakított ikerintézményi programokban, valamint képzési tevékenységekben, EMH műhelymegbeszéléseken és konferenciákon;
- választ adhat egy EMH ad hoc információkérésre és/vagy ilyet kezdeményezhet;
- évente két nemzeti jelentést készít, amelyben ismerteti az ország migrációs és menekültügyi helyzetét, kitérve a szakpolitikai fejleményekre, illetve a statisztikai adatokra;
- részt vehet az EMH tanulmányaiban, többek között nemzeti jelentések benyújtásával;
- nemzeti információkkal szolgál az információcsere-rendszer, valamint az EMH honlapja és hírlevele számára; és
- részt vesz az EMH-szószedet és -tezaurusz kidolgozásában, ideértve a szószedet norvég nyelvre történő fordítását.

Norvégia az EMH eredményes tagjává vált és a hálózat számos tevékenységében aktívan közreműködött.

3.4. Az EMH külső értékelése

A 2008/381/EK tanácsi határozat 13. cikkével összhangban 2010-ben megkezdődött az EMH fejlődésére vonatkozó külső és független értékelés, amelynek befejezése 2011 közepén várható. A *Centre for Strategy and Evaluation Services* (CSES) nevű vállalkozást jelölték ki külső értékelőként, amely 2010-ben nyújtotta be az EMH nemzeti kapcsolattartó pontokkal kapcsolatos megközelítését.

A külső értékelés felülvizsgálja majd az EMH eredményességét és hatékonyságát, és felméri, milyen mértékben teljesültek az általa kitűzött célok, különösen ami a politikai döntéshozás támogatásához való hozzájárulást, a hálózat működőképességét, felépítését és szervezését,

valamint eredményeit és hálózati tevékenységeit, a más migrációs információs rendszerekkel és hálózatokkal kialakított szinergiákat, valamint költséghatékonyágát illeti. E célból a CSES többek között széles körű ülésorozatot indított az EMH tagjai és más érintett szereplők részvételével.

Az értékelés eredményeit felhasználják majd az EMH-ról és annak továbbfejlesztési lehetőségeiről szóló, várhatóan 2011 őszén megjelenő bizottsági jelentésben.

4. KOORDINÁCIÓ ÉS IRÁNYÍTÁS

4.1. Az EMH irányítóbizottságának ülései, főbb eredmények és határozatok

Az EMH irányítóbizottsága 2010-ben két alkalommal, május 5-én és október 15-én ülésezett. Az EMH átfogó végrehajtásának nyomon követésén túl az irányítóbizottság megbízásán belül számos határozatot is hozott, többek között a következők jóváhagyásáról:

- az EMH 2011. évi munkaprogramja, amely tartalmazza az EMH egyes nemzeti kapcsolattartó pontjai minimális és maximális költségvetésének indikatív összegét, valamint az EMH 2011 során elkészítendő két tanulmánya, azaz a „*Visa Policy as Migration Channel*” (A vízumpolitika mint migrációs csatorna) és a „*Practical Responses for reducing Irregular Migration*” (Az illegális migráció visszaszorítását célzó gyakorlati válaszlépések). Előirányozták az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok egy csoportjára irányuló célzott tanulmány elkészítését is;
- az EMH 2009. évi éves állapotjelentése;
- a már említett norvég részvétel az EMH-ban;
- az EMH ad hoc információkérésekre vonatkozó útmutató naprakésszé tétele, amely iránymutatást nyújt az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok számára az ad hoc információkérések előkészítéséhez, elindításához, az ezekre történő válaszadáshoz és az azokat tartalmazó gyűjtemény összeállításához;
- az EMH más szervekkel történő kapcsolatépítésre vonatkozó stratégiája;
- az EMH kommunikációs és terjesztési stratégiája.

4.2. Bizottsági irányítási és nyomon követő ülések

A Bizottság és az EMH szolgáltatói 2010-ben rendszeresen összeültek, hogy biztosítsák az EMH zavartalan működését, ideértve az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok munkájához nyújtott támogatást, az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok üléseinek előkészítését, az összefoglaló jelentések, tanulmányok és statisztikai jelentések kidolgozását, valamint az EMH honlapjának és információcsere-rendszerének továbbfejlesztését és működőképességének biztosítását. Ennek keretében negyedévente *időközi állapotfelmérő ülésekre* került sor a szerződéses eredményekhez kapcsolódó időközi jelentések benyújtását követően; az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjainak üléseit megelőzően *előkészítő megbeszéléseket* tartottak az ülések zavartalan lefolytatását és a legnaprakészebb információk rendelkezésre bocsátását biztosítandó; rendszeres *állapotfelmérő ülések* keretében nyomon követték a mindennapi tevékenységeket és megoldást kerestek az esetleges operatív problémákra és kihívásokra; megvitatták az *EMH honlapja és az információcsere-rendszer fejlődését* és megállapodtak a

következő lépésekről és teljesítendő eredményekről; valamint a két EMH szolgáltató részvételével rendszeres közös találkozókra került sor, ahol a honlap és az információcsere-rendszer fejlesztéséhez fűződő kölcsönös érdekekről esett szó.

A Bizottságon belül kiemelt figyelmet fordítottak az EMH pénzügyi irányítására, az EMH nemzeti kapcsolattartó pontoknak nyújtott támogatásokat is ideértve. E tekintetben a tevékenységek a támogatási kérelmekhez szükséges pályázati csomagok előkészítését, a kérelmek elbírálását, 24 támogatási megállapodás megkötését és a zárójelentések értékelését ölelték fel. Egyéb pénzügyi irányítási szempontok az EMH szolgáltatói szerződések, valamint a kiadványok készítésére szóló szerződések kezeléséhez és az EMH logóhoz kapcsolódtak. Másutt tovább folyt az Eurostattal, valamint a Kutatási és Innovációs Főigazgatósággal folytatott belső koordináció, amelynek célja az EMH lényeges eredményeinek terjesztése és az egyéb kapcsolódó tevékenységekkel való összhang biztosítása.

5. AZ EMH EREDMÉNYEI

Ebben a szakaszban az EMH 2010. évi munkaprogramja keretében elért főbb eredményeit ismertetjük, néhány olyan szempontra is kitérve, ahol javításra van szükség. A következő területeken elért előrelépést mutatjuk be: *Hálózatépítés* ([5.1. szakasz](#)), *ad hoc információkérések, jelentések és tanulmányok* ([5.2. szakasz](#)), *az EMH-szószedet és -tezaurusz* ([5.3. szakasz](#)), *az információcsere-rendszer* ([5.4. szakasz](#)) és *az EMH ismertségének a fokozása* ([5.5. szakasz](#)).

5.1. Hálózatépítés (networking)

Az EMH egyik különleges erőssége az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok között és nemzeti szinten egyaránt megfigyelhető, az alábbiakban ismertetett széles körű hálózatépítés. A többi érintett szervvel folytatott együttműködés tekintetében fokozottabban stratégiai szemléletet vezettek be.

5.1.1. Hálózatépítés az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjai között

A Bizottság hét (a 39–45.) ülést szervezett épületében az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok számára, így az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok hozzávetőlegesen 6–8 hetente találkoztak. Itt megvitták az EMH munkaprogramjában előirányzott tevékenységekkel kapcsolatban elért eredményeket, illetve felülvizsgálták az EMH főbb eredményeit, ideértve például az EMH-tanulmányokról készült összefoglaló jelentéseket. Az üléseken jellemzően minden EMH nemzeti kapcsolattartó ponttól egy vagy két küldött vett részt, adott esetben más külső szervek képviselőivel együtt. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok hivatalos üléseihez kapcsolódóan gyakran műhelymegbeszélésekre és/vagy a szószedettel és tezaurusszal foglalkozó munkacsoport üléseire (lásd alább) is sor került.

Ezenfelül az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok műhelymegbeszélései a feltárt igényekre válaszul 2010 során is folytatódtak. Ezek keretében külön foglalkoztak az EMH összehasonlíthatósága és ismertsége javításának módjaival; a jelentések és más eredmények minőségének fejlesztésével és javításával; a működési eljárások és iránymutatások kidolgozásával; valamint az EMH honlapjának és információcsere-rendszerének továbbfejlesztésével.

Az EMH-val kapcsolatos információkhoz való hozzáférés javítását és a tapasztaltabb, illetve az újabb EMH nemzeti kapcsolattartó pontok közötti információcsere előmozdítását célzó ikerintézményi együttműködések és ülések 2010-ben is folytatódtak. Számos EMH nemzeti kapcsolattartó pont szervezett ikerintézményi üléseket és/vagy hívott meg más nemzeti kapcsolattartó pontokat saját nemzeti üléseire. 2010 folyamán összesen közel 30 rendezvényre került sor, amelyek közül többön a Bizottság és/vagy az EMH szolgáltatójának (GHK-COWI) képviselője is részt vett.

5.1.2. Nemzeti szintű hálózatépítés

Amint azt korábban említettük, az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjainak egyik feladata az érintett szereplők széles körét magában foglaló nemzeti hálózat kialakítása. E célból az EMH nemzeti kapcsolattartó pontjai és az irányítóbizottság tagjai aktívan, számos tevékenység útján hozzájárultak az EMH nemzeti szintű ismertségének a fokozásához, különösen a szakpolitikai döntéshozók körében, ideértve konferenciák és más rendezvények, például nemzeti hálózati ülések megszervezését. Ezek a gyakran igen látogatott rendezvények kiváló lehetőséget kínáltak az EMH tevékenységeiről történő beszámolásra és a nemzeti hálózatok bővítésére. Bizonyos esetekben a nemzeti média figyelmét is felkeltették. Egyes EMH nemzeti kapcsolattartó pontok emellett más (nemzeti) érintett felek által szervezett eseményeken is részt vettek, és előadást tartottak az EMH-ról.

Közel valamennyi EMH nemzeti kapcsolattartó pont szervezett egy vagy több nemzeti hálózati ülést és más, hálózati partnereik részvételével zajló eseményt. 2010 elején például a lett EMH nemzeti kapcsolattartó pont nemzeti ülés keretében tisztázta a visszatéréssel kapcsolatos kifejezések EMH-szöszedatbe kerülő fordítását, majd a spanyol nemzeti kapcsolattartó pont szervezett ülést, hogy javítsa az ország területén működő más érintett megfigyelőközpontokkal folytatott együttműködést. Márciusban az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok több rendezvényt is szerveztek vagy támogattak, úgymint a hollandiai menekültügyi hatóságok főigazgatóinak konferenciája (GDISC) keretében a kíséret nélküli kiskorúakról szóló szakértői ülést, valamint a migránsokkal szembeni hozzáállásról szóló nemzeti hálózati találkozót, amelynek középpontjában a média állt, illetve az EMH iránt érdeklődő diákoknak szóló tájékoztató ülést Szlovákiában.

2010 későbbi részében a legtöbb EMH nemzeti kapcsolattartó pont saját nemzeti eseményei alkalmával népszerűsítette az EMH legfrissebb tanulmányait és jelentéseit, illetve megbeszéléseket tartott a készülő dokumentumokról. „*A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése*” című EMH-tanulmányt sok tagállamban nagy érdeklődés övezte, és az osztrák, az észt, a francia, az ír, az olasz, a luxemburgi, a szlovák és a lengyel EMH nemzeti kapcsolattartó pontok valamennyien konferenciákat és műhelymegbeszéléseket szerveztek a témában, hogy bemutassák a nemzeti jelentések és az uniós összefoglaló jelentés első megállapításait.

5.1.3. Hálózatépítés más érintett szervekkel

Megbízásával összhangban és tekintettel arra, hogy az EMH köteles biztosítani, hogy tevékenységei összhangban álljanak a vonatkozó uniós eszközökkel és struktúrákkal, az EMH folytatta a más szervekkel végzett együttműködő munkát,¹¹ különösen az egyes

¹¹ Az érintett szervek részletes listája az EMH honlapján (<http://www.emn.europa.eu>), a „Useful Links” menüpontban, illetve egyéb adatbázisokra vonatkozóan az „Activities – Other Databases” menüpontban érhető el.

tanulmányokhoz és szakpolitikai területekhez kapcsolódóan. Kiemelt figyelmet szenteltek egyrészt a Bizottság részéről az Eurostattal és a Kutatási és Innovációs Főigazgatósággal, másrészt az Alapjogi Ügynökséggel (FRA) kialakított együttműködés elmélyítésének, továbbá az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal tevékenységeivel való következetesség és összhang biztosításának. A Norvégiát képviselő szervezet EMH-ban való részvételén ([3.3. szakasz](#)) túl az irányítóbizottság további prioritásként határozta meg olyan kapcsolatok létesítését, amelyek keretében az EMH munkájának népszerűsítése révén fokozható az EMH ismertsége, valamint a kapcsolatfelvételt az Unión kívüli schengeni államokban (Izland, Liechtenstein, Svájc) található érintett szervekkel és az uniós csatlakozás végső szakaszában tartó országok leendő EMH nemzeti kapcsolattartó pontjaival. A gyakorlatban az EMH nemzet(köz)i konferenciákon történő bemutatásán kívül e prioritások terén 2010-ben nem történt konkrét intézkedés.

2010 során a következő konkrét intézkedésekre került sor:

- „*A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése*” és a „*Körkörös és ideiglenes migráció*” című tanulmányaival összefüggésben az EMH fenntartotta kapcsolatait az első tanulmányt érintően az **Eurocities**-zel,¹² illetve a **munkaerő-migrációval és beilleszkedéssel foglalkozó szakértők független hálózatával (LINET)**¹³ a második tanulmányt illetően pedig az **ideiglenes és a körkörös migrációval foglalkozó munkacsoporttal**, amelyet az **Európai Politikai Központ** koordinál¹⁴. Konkrétabban az Eurocities a városok nézőpontját ismertetve hozzájárult „*A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése*” című összefoglaló jelentés elkészítéséhez.
- Az **Alapjogi Ügynökséggel (FRA)** folytatott együttműködés keretében létrejött az *Unaccompanied Minors (Kísérő nélküli kiskorúak)* (EMH) és a *“Separated, Asylum Seeking Children in EU Member States” (Az uniós tagállamokban kísérő nélkül tartózkodó menedékkérő gyermekek)*¹⁵ tárgyában készült kiegészítő tanulmányok megállapításainak kölcsönös cseréje. Emellett egyes EMH nemzeti kapcsolattartó pontok önkéntes alapon kitöltötték az Alapjogi Ügynökség kérdőívét „*Az illegális migránsok alapvető jogai*”-ról. Folytatódott az Alapjogi Ügynökség *EMH-szószedettel és -tezaurusszal foglalkozó munkacsoportban* való közreműködése.

5.2. Éves jelentések, tanulmányok és ad hoc információkérések

Az EMH alapvető tevékenységét továbbra is az Európai Unió tagállamaiban a migrációval és menekültüggyel kapcsolatos, a politikai döntéshozatalt támogatni hivatott információgyűjtés és -elemzés képezte. A jelentések/tanulmányok készítésekor követett alapvető módszertan szerint az EMH nemzeti kapcsolattartó pont az EMH által kidolgozott közös előírások alapján nemzeti jelentést állít össze, amelyből végül az uniós szempontból legfontosabb

¹² <http://www.eurocities.eu>.

¹³ <http://www.labourmigration.eu/network>.

¹⁴ http://www.epc.eu/documents/uploads/pub_1237_temporary_and_circular_migration_wp35.pdf.

¹⁵ http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_per_year/pub_sep_asylum_en.htm.

megállapításokat tartalmazó összefoglaló jelentés készül. Így egyaránt biztosított a releváns információk „szűrése”, valamint a részletesebb információkra vonatkozó források.

Noha a cél az, hogy valamennyi EMH nemzeti kapcsolattartó pont valamennyi tevékenységben részt vegyen, ez sajnálatos módon nem valósul meg, elsősorban egyes EMH nemzeti kapcsolattartó pontok jelenlegi fejlettségi szintje miatt, amelyek (még) nem vesznek teljes körűen részt az EMH-ban. Az EMH által felismert és már kezelt probléma a nemzeti jelentések gyakorta késedelmes benyújtása.

Ez a szakasz a 2010 során elért eredményekről számol be, és rövid összefoglalást ad az elkészült éves jelentések és tanulmányok megállapításairól, valamint áttekintést nyújt az év során kezdeményezett ad hoc információkérésekről. Minden véglegesített nemzeti és összefoglaló jelentést közzétesznek az EMH honlapján.¹⁶

5.2.1. Éves szakpolitikai jelentések¹⁷

A 2008/381/EK tanácsi határozat 9. cikkével összhangban az EMH éves szakpolitikai jelentése átfogó betekintést nyújt a legfontosabb politikai és jogalkotási (többek között uniós) fejleményekbe, illetve a migráció és a menekültügy terén folytatott nyilvános vitákba, valamint közzéteszi az e fejlemények okait számszerűsítő vonatkozó statisztikai adatokat.

Az *EMH 2009. évi éves szakpolitikai jelentése* a korábbi évekhez képest új megközelítést alkalmazott, mivel beszámolt az Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum végrehajtásának ellenőrzésére irányuló nyomkövetési módszerről szóló bizottsági közleményben¹⁸ szereplő kötelezettségvállalások megvalósulásának eredményeiről. A bevándorlásról és a menekültügyről szóló első éves, 2009-re vonatkozó bizottság jelentést egy az év során létrejött legfontosabb uniós és nemzeti szintű fejleményeket és a Bizottság ajánlásait tartalmazó közlemény¹⁹, valamint egy tényszerű jelentés (bizottsági szolgálati munkadokumentum) alkotta.²⁰ A tényszerű jelentés összefoglalta a Paktum egyes kötelezettségvállalásai tekintetében – szintén uniós és tagállami szinten – megvalósult vagy tervezett legfontosabb fejleményeket, kiegészítve a nemzeti fejleményekkel, amelyek esetében túlnyomórészt az EMH által szolgáltatott adatokat vették alapul. Ezt követően a 24 EMH nemzeti kapcsolattartó pont teljes nemzeti jelentéseiből készült és az említett nyomkövetési módszer eredményein túl menekültügyi és migrációs eredményeket is tartalmazó összefoglaló alapján kidolgozták az EMH 2009. évi éves szakpolitikai jelentését, amelyet 2010 augusztusában tettek közzé.

Ugyanezt a megközelítést alkalmazták a *2010. évi éves szakpolitikai jelentés* esetében is, ez alkalommal beillesztve abba a stockholmi program és az azt kísérő cselekvési terv vonatkozó elemeit is, amint azt a Bel- és Igazságügyi Tanács 2010. júniusi ülésének a Bizottság bevándorlásról és a menekültügyről szóló első éves jelentésére vonatkozó

¹⁶ <http://www.emn.europa.eu>, az „EMN Outputs” menüpontban.

¹⁷ A jelentések az EMH honlapján, az „EMN Outputs – Annual Policy Reports” menüpontban érhetők el.

¹⁸ COM(2009) 266.

¹⁹ COM(2010) 214.

²⁰ [SEC\(2010\) 535](#).

következtetései²¹kifejezetten előírják. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok 2010 végéig újfent benyújtották nemzeti jelentéseiket, amelyek alapján kidolgozták a Bizottság 2010. évi jelentését és az azt kísérő szolgálati munkadokumentumot.²²

A bevándorlásról a és menekültügyről szóló éves bizottsági jelentésekhez történő említett hozzájárulások bizonyítják, hogy az EMH képes és alkalmas arra, hogy szűk határidőn belül, a szakpolitikai döntéshozók számára fontos számos különböző forrásból nagy mennyiségű nemzeti információt gyűjtsön, és azokat összesítse.

A fentiekkel együtt és azokat kiegészítve az *EMH 2008. évi éves szakpolitikai jelentése* – 23 nemzeti jelentés felhasználásával – szintén elkészült. Ez azt jelenti, hogy 2004-ig visszamenően rendelkezésre áll az éves szakpolitikai jelentések teljes sorozata, amelyek alapján értékelhető a menekültügyi és migrációs szakpolitika többéves fejlődése.

5.2.2. A migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó statisztikákról szóló éves jelentések²³

E jelentések célja a menekültüggyel és a migrációval kapcsolatos statisztikai tendenciák elemzésének a bemutatása, ideértve többek között az illegális belépést, az őrizetbe vételeket és a visszatéréseket, a bizottsági Eurostat statisztikai adataira támaszkodva. Adott esetben az Eurostatnál elérhető adatokat kiegészítő információk is felhasználásra kerülnek. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok a megfelelő nemzeti adatszolgáltatóikkal is együttműködésben elemzik a tagállamaik számára fontos adatokat, és a közös előírások szerint nemzeti elemző jelentést készítenek a minták és tendenciák ismertetésére.

Az EMH az ilyen éves jelentéseket tartalmazó sorozat összeállításán dolgozik, amelynek alapján az Unió-szerte megfigyelhető hosszú távú tendenciák és fejlemények elemzésére is lehetőség nyílik majd. A jelentések jelenleg 2001-től 2008-ig állnak rendelkezésre. Megjegyzendő, hogy az éves jelentések természetükből adódóan minden esetben némi késéssel készülnek el, mivel a vonatkozó adatok teljes köre csak mintegy 15 hónappal az adott referenciaév végét követően válik elérhetővé, noha egyes adatok, például a nemzetközi védelemre vonatkozók már jóval korábban hozzáférhetők. Ez azt jelenti például, hogy az EMH csak 2010 vége felé kezdheti meg a 2009. évi statisztikák elemzését.

Az elvégzett elemzés típusát szemléltetendő, *a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó statisztikákról szóló, 2007. évi éves jelentésre* vonatkozó, 2010 decemberében véglegesített összefoglaló jelentés bemutatta a menekültüggyel (először benyújtott kérelmek, valamint első és jogerős határozatok) és a migrációval (migrációs áramlások, a népesség állampolgárság szerinti megoszlása, tartózkodási engedélyek, őrizetbe vételek száma és kitoloncolások száma) kapcsolatos összehasonlítható helyzeteket és tendenciákat. A jelentés rámutat például, hogy a menedékkérők ezer lakosra vetített aránya továbbra is négy tagállamban – Svédországban, Máltán, Görögországban és Ausztriában – a legmagasabb, és hogy ez az arány az előző év óta Ausztria kivételével valamennyi említett országban

²¹ <http://www.consilium.europa.eu/App/NewsRoom/related.aspx?bid=86&grp=16875&lang=HU&id=352>, és amelyeket később az Európai Tanács 2010. június 17-i ülésén megerősítettek.

²² COM(2011) 291 és SEC(2011) 620.

²³ A jelentések az EMH honlapján (<http://www.emn.europa.eu>), az „EMN Outputs – Migration and International Protection Statistics” menüpontban érhetők el.

emelkedett. 2006 és 2007 között általánosságban a legtöbb tagállamban csökkent a menedékkérők száma. A menedékkérők aránya és abszolút értékben kifejezett száma Észtországban, Lettországban és Portugáliában volt a legalacsonyabb.

A migrációs áramlásokat illetően a 27 uniós tagállamban összességében nem történt jelentős változás. 2006 és 2007 között egyes tagállamokban (Ausztria, Belgium, Cseh Köztársaság, Egyesült Királyság, Finnország, Németország, Spanyolország, Svédország, Szlovák Köztársaság és Szlovénia) növekedett, míg másutt (Írország, Magyarország, Málta és Olaszország) csökkent a pozitív nettó migráció. A 15 régi tagállam (EU-15) közül csak Hollandiában alakult ki negatív nettó migráció; a 10 új tagállamban (EU-10) ugyanez Észtországra, Lengyelországra, Lettországra és Litvániára volt igaz. A lakosság állampolgárság szerinti megoszlása tekintetében az EU-15 tagállamok közül Ausztria, Belgium Írország, Németország és Spanyolország számolt be a külföldi állampolgárok legmagasabb arányáról (8–10,5 %); az EU-10-en belül Észtország és Lettország jelentette a legmagasabb arányokat (16–19 %), amit elsősorban az említett két ország állampolgársággal nem rendelkező lakosainak száma indokol. Továbbra is a családegyesítés címén adták ki a legtöbb tartózkodási engedélyt; 2006 óta ugyanakkor egyes EU-10 tagállamokban fontos tendencia a munkavállalási engedélyek számának a munkaerő-keresletet kielégíteni hivatott növekedése, valamint az EU-25 tagállamokban a családi engedélyek terén általánosan megfigyelhető csökkenés, amelyet részben az új jogi követelmények bevezetése indokol.

2007-ben az Unió külső (tengeri és szárazföldi) határainál fekvő tagállamok többségében nőtt az elutasított kérelmek száma. Észtország, Finnország, Írország, Lettország és Spanyolország például egyaránt a korábbiaknál több kérelmet utasított el, és ez a tendencia bizonyos esetekben 2005 óta töretlen. Az őrizetbe vételeket illetően 2007-ben vegyes kép rajzolódik ki, mivel egyes tagállamokban csökkent, míg másutt emelkedett az őrizetbe vett személyek száma. A kitoloncolások terén 2007-ben átfogó szinten egyértelmű csökkenés volt megfigyelhető.

Az EMH elkészítette *a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó statisztikákról szóló, 2008. évi éves jelentést is*, amelyet most először alapoztak a migrációra vonatkozó statisztikákról szóló 862/2007/EK tanácsi rendelettel összhangban szolgáltatott adatokra. Ennek eredményeképpen a nemzeti jelentések összeállításának folyamata eltért a korábbi években alkalmazottól, és azt megkönnyítette, hogy a szolgáltató sablonokat dolgozott ki az újfajta elérhető adattípusok számára megfelelő szabványosított adattáblákhoz, amelyeket az EMH nemzeti kapcsolattartó pontoknak kell kitölteniük. A nemzeti jelentések már elérhetők az EMH honlapján, a 2011-ben várható összefoglaló jelentés pedig a korábbiaknál analitikusabb szemléletű lesz, hogy meghatározza a szakpolitikák kidolgozását érintő összefüggéseket.

5.2.3. Az EMH tanulmányai²⁴

A 2008/381/EK tanácsi határozat 9. cikkének (2) bekezdésével összhangban az EMH meghatározott migrációs és menekültügyi kérdésekre vonatkozóan közös előírásokat követő olyan tanulmányokat készíthet, amelyek a politikameghatározás elősegítéséhez szükségesek. Az EMH 2010-ben több lényeges tanulmányt véglegesített és tett közzé, amelyekről a szakasz végén összefoglalást adunk.

²⁴ Az egyes jelentések az EMH honlapján (<http://www.emn.europa.eu>), az „EMN Outputs – EMN Studies” menüpontban érhetők el.

A 2009-ben készült tanulmányokat, nevezetesen a „*The different national practices concerning granting of non-EU harmonised protection statuses*” (Az EU által nem harmonizált védelmi jogállások biztosításával kapcsolatos egyes nemzeti gyakorlatok) és a „*Policies on Reception, Return and Integration arrangements for, and numbers of, unaccompanied minors – an EU comparative study*” (A kísérő nélküli kiskorúak fogadására, visszatérésére és beilleszkedésére vonatkozó szakpolitikák, illetve a kísérő nélküli kiskorúak száma – uniós összehasonlító tanulmány) című tanulmányokat illetően számos követő intézkedés történt. Az utóbbi tanulmányt különösen felhasználták a Bizottság kísérő nélküli kiskorúakról szóló, 2010 májusában elfogadott cselekvési tervének²⁵ kidolgozásához, és megállapításait számos eseményen, elsősorban az Európai Unió Tanácsa belga elnökségének védnöksége alatt megrendezett konferencián²⁶ is ismertették.

2011-ben az EMH két további tanulmányt készít, amelyek tárgya a „*Visa Policy as Migration Channel*” (A vízumpolitika mint migrációs csatorna) és a „*Practical Responses for reducing Irregular Migration*” (Az illegális migráció visszaszorítását célzó gyakorlati válaszlépések). Tervezik az EMH 2009. évi „*Organisation of Asylum and Migration Policies in the EU Member States*” (Az uniós tagállamok menekültügyi és migrációs szakpolitikáinak a megszervezése) című tanulmányának aktualizálását, valamint az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok egy csoportjára irányuló lehetséges célzott tanulmány elkészítését, „*Individual profiles and migration trajectories of third-country national cross-border workers - The case of Luxembourg*” (A harmadik országbeli állampolgársággal rendelkező határ menti munkavállalók egyéni profiljai és migrációs útvonalai – Luxemburg esete) címmel.

5.2.3.1. A munkaerő-szükséglet migráció útján történő kielégítése

E tanulmány célja az volt, hogy feltárja a tagállamokon belüli munkaerő-szükséglet és -hiány harmadik országbeli állampolgárságú migráns munkavállalók alkalmazása útján történő kielégítését célzó stratégiákat, felmérve az ilyen stratégiák eredményességének megítélését és megvizsgálva a közelmúltbeli gazdasági visszaesés és talpra állás azokra gyakorolt hatását. A tanulmány a 2004-től 2010 végéig tartó időszakot öleli fel. A statisztikai adatok 2009 végéig állnak rendelkezésre. A tanulmányban részt vevő 23 EMH nemzeti kapcsolattartó ponton kívül a fent említett Eurocities munkacsoportok (a gazdasági migrációval, illetve a migrációval és beilleszkedéssel foglalkozó munkacsoport) is közreműködtek.

A tanulmány összehasonlítja az uniós tagállamok gazdasági migrációval kapcsolatos megközelítéseit a munkaerő-szükségletek magasan képzett, szakképzett és szakképzetlen munkavállalók alkalmazása útján történő kielégítése tekintetében. A legtöbb tagállam a meglévő és jövőbeni munkaerőhiány leküzdését célzó átfogó jövőképek és stratégiai gondolkodásmódjának szerves részévé avatta a migráció szempontját, jóllehet néhányan közülük pontosabb elképzeléssel rendelkeznek arra vonatkozóan, hogyan járulhatnak hozzá a harmadik országbeli állampolgárok a munkaerő-szükséglet kielégítéséhez. Számos tagállam kifejezetten ösztönzi és szorgalmazza a harmadik országbeli állampolgárok egyes gazdasági ágazatokban való foglalkoztatás céljával történő bevándorlását, míg mások nagyobb hangsúlyt helyeznek a munkaerőhiány nemzeti munkavállalók alkalmazása útján történő megoldására, és a munkaerő-migrációt nem tekintik nélkülözhetetlennek. Bizonyos tagállamok különös jogalkotási intézkedésekkel szabályozzák a munkaerő-szükséglet

²⁵ [COM\(2010\) 213](#), 2010. május 6.

²⁶ *Kíséret nélküli kiskorúak: gyermekek lépik át az EU külső határait védelmet keresve*, 2010. december 9–10.

migrációs eszközökkel történő kielégítését; mások a munkaerő-migrációt az általános nemzeti migrációs jogban szabályozzák. A tanulmány egyúttal bemutatta a tagállamok által a gazdasági migrációs politika és jogszabályok végrehajtása során alkalmazott módszereket és eszközöket is, úgymint a munkaerőhiánnyal küzdő foglalkozások jegyzékének összeállítását, munkáltatói igényfelmérés alkalmazása és kvóták bevezetése. A legtöbb tagállam nem dolgozott ki kifejezetten a munkavállalási céllal érkező migránsok beilleszkedésére vonatkozó intézkedéseket, hanem ezeket valamennyi harmadik országbeli állampolgárra átfogóan alkalmazza.

Az összefoglaló jelentés következtetései kiemelik, hogy szükség lehet a szakpolitikák és jogszabályok konszolidációjára és továbbfejlesztésére, hogy ezáltal előmozdítsák a munkaerő-szükséglet kielégítésére szolgáló gazdasági migrációt, és a tagállamok hangsúlyozzák a saját, illetve az Unió folyamatos versenyképességét biztosító rugalmas és vonzó munkaerőpiac jelentőségét.

5.2.3.2. Uniós programok és stratégiák a harmadik országokba történő támogatott visszatérés és az ottani visszailleszkedés előmozdítására

A visszatérés a migrációs politika szerves része, és e tanulmány célja az volt, hogy megvizsgálja és feltérképezze a támogatott visszatérés uniós tagállamokban működő különböző formáit, elősegítve ezáltal egy összehasonlító elemzés készítését és támogatást nyújtva további nemzeti és uniós szintű szakpolitikai fejlesztésekhez. A tanulmány e célból elemezte a tagállami támogatott visszatérési programokban alkalmazott különböző megközelítéseket, hogy meghatározza az uniós támogatott visszatérési programok továbbfejlesztését és javítását segítő tanulságokat, bevált gyakorlatokat és lehetséges szinergiákat. A 22 tagállam nemzeti jelentései alapján készült összefoglaló jelentés várhatóan ezúttal is kiindulópontként szolgál majd a visszatérésről szóló 2012. évi bizottsági közleményhez.

Szinte valamennyi tagállam biztosít támogatott visszatérést, ez azonban eltérő mértékben vehető igénybe. Egyes tagállamok teljes körű, sok esetben hosszú évek óta működő programmal rendelkeznek, míg mások az Európai Visszatérési Alap segítségével a közelmúltban állítottak fel (kísérleti) projekteket, és megint mások egyelőre csak vizsgálják az ilyen projektek bevezetésének lehetőségét. Mivel a támogatott visszatérés elképzelésének mint a kitoloncolás érvényes és gyakran előnyben részesített alternatívájának népszerűsége egyre nő, különböző lépésekkel törekednek arra, hogy e visszatérési forma fenntarthatóvá és megvalósíthatóvá váljék.

A tagállamok hangsúlyozták a támogatott visszatérési programok vagy projektek értékét, mivel ezek hatékonyan kezelhetik a harmadik országbeli állampolgároknál a visszatérés gondolata által kiváltott félelmeket és stresszt. A tagállamok beszámolóit szerint továbbá a támogatott visszatérési programoknak a korábban elsősorban a visszatérés előtti és a szállítási szakaszra irányuló szervezését egyre inkább kiterjesztik a visszatérés utáni szakaszra is, amely többek között fejlesztést és képzést foglalhat magában vagy pénzügyi források és/vagy üzleti tanácsadás révén segíthet vállalkozás(i) terv) létrehozásában; illetve tanácsadást is tartalmazhat. E visszatérés utáni intézkedések középpontjában különösen a visszatérő személy sikeres visszailleszkedésére való törekvés, illetve általánosságban a fenntartható visszatérés áll.

A tanulmány megállapította, hogy a tagállamok és végrehajtó partnereik által tett azon jelentős lépések ellenére, amelyek a támogatott visszatérést fenntartható eredményekkel

szolgáltató, megvalósítható lehetőséggé kívánják fejleszteni, szükség lehet a visszatérés különböző szakaszait felölelő átfogóbb és következetesebb támogatott visszatérési „csomagok” vagy programok kialakítására. A támogatott visszatérés tényleges költséghatékonysága és fenntarthatósága, valamint az, hogy mennyire képes emberséges és méltó visszatérést biztosítani az érintettek számára, nem csupán a szállítás előtti vagy a visszatérés utáni szakaszban szervezett egyes intézkedésektől függött, hanem és elsősorban attól, hogy ezek milyen mértékben merítenek kölcsönösen egymásból, hogy ezáltal egységes és átfogó csomagot alkossanak.

5.2.3.3. Ideiglenes és körkörös migráció: a jelenlegi szakpolitikai gyakorlat és jövőbeni lehetőségek az uniós tagállamokban

Az EMH e szintén 2010 során készült tanulmánya is igen aktuális téma számos szakpolitikai vitában. Különösen választ ad arra az igényre, hogy az európai foglalkoztatási politika és az Európa 2020 stratégia keretében, valamint a migráció általános megközelítésével összefüggésben jobban megismerjük az ideiglenes és körkörös migráció problémáját. A korábban említetteknek megfelelően e tanulmány eredményei információforrásként szolgálnak majd az általános megközelítés kialakításáról szóló, 2011 őszen várható bizottsági közleményhez és az azt kísérő szolgálati munkadokumentumokhoz, különös tekintettel a migráció és a fejlesztés közötti kapcsolatra. Amint azt korábban említettük, a tanulmány iránt az Európai Politikai Központ ideiglenes és körkörös migrációval foglalkozó munkacsoportja is nagy érdeklődést mutatott.

A tanulmány célja, hogy áttekintést adjon a tagállamok különböző szakpolitikai preferenciáiról, nézeteiről és elképzeléseiről, valamint az ideiglenes és körkörös migrációt ösztönző különös jogszabályokról, programokról és intézkedésekről. További célja, hogy javítsa az ideiglenes és körkörös migrációs minták jellemzőivel kapcsolatos ismereteket abban a tekintetben, hogy a harmadik országbeli állampolgárok mely csoportjai vesznek részt a migráció e formáiban, ideértve a meglévő statisztikai és empirikus adatok áttekintését és elemzését. Végül, a tanulmány ugyancsak törekszik a levonható tanulságok, bevált gyakorlatok és ajánlások meghatározására, amelyek nemzeti és uniós szakpolitikai szinten tovább vizsgálhatók. Az EMH tanulmánya ezáltal megkísérel választ adni a Tanács saját következtetéseiben és a stockholmi programban megfogalmazott kéréseire, amelyek a körkörös migrációnak mint az uniós migrációs politika összetevőjének további vizsgálatát és fejlesztését szorgalmazzák.

5.2.4. Ad hoc információkérések

Az EMH ad hoc információkérései továbbra is fontos, rugalmas és hasznos eszközt jelentenek a konkrét, aktuális problémákkal kapcsolatos összehasonlítható információk gyors összegyűjtéséhez, és azokra az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok vagy a Bizottság jellemzően négy héten belül válaszolhatnak, amely időszakot követően valamennyi választ összeállítják és köröztetik, az információkérés elindításának a napjától számított nyolc héten belül. A válaszokat mostantól az azokat szolgáltató EMH nemzeti kapcsolattartó pont beleegyezésétől függően az EMH honlapján is nyilvánosságra hozzák²⁷. Az összes – jelenleg több mint 300 – ad hoc információkérés gyűjteménye a Bizottság és az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok számára egyaránt értékes információforrássá vált.

²⁷ <http://www.emn.europa.eu>, az „EMN Outputs – EMN Ad Hoc Queries” menüpontban.

Az eszköz értéke és jelentősége abban mérhető, milyen mértékben veszik azt igénybe az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok és a Bizottság. 2010 folyamán összesen 99 ad hoc információkérést indítottak, ami az eszköz előző évi használatával összevetve 11 %-os növekedést jelent, és az egyes információkérésekre átlagosan 16 egyéni válasz, azaz összesen több mint 1600 válasz érkezett az EMH nemzeti kapcsolattartó pontoktól. Az adatok részletesebb bontásából kiderült, hogy az információkérések 88 %-ára átlagosan legalább 10, 67 %-ára legalább 15, és 13 %-ára legalább 20 választ adtak. A legnagyobb válaszarányt eredményező témák többnyire a határok, a gazdasági migráció, a családgyejesítés, a védelem, a beilleszkedés és a tartózkodás voltak.

2010-ben előrelépés történt az ad hoc információkérési folyamat működésének javítása terén, az EMH információcsere-rendszeren keresztül elérhető online rendszer kifejlesztésének köszönhetően (lásd még az 5.4. szakaszt). Az online funkció elindításakor nehézségek merültek fel, ezért átfogó vizsgálatokat követően az új rendszer várhatóan 2011-ben kezdi majd meg teljes körű működését.

5.2.4.1. Az ad hoc információkérések témái és prioritásai 2010-ben

2010-ben valamennyi EMH nemzeti kapcsolattartó pont kezdeményezett legalább egy ad hoc információkérést, és közülük 12, 11, illetve 10 indított információkéréssel a finn, a francia és a belga kapcsolattartó pontok voltak a legaktívabbak. Az ad hoc információkérések a rendkívül aktuális migrációs és menekültügyi kérdések széles körét érintették. A leggyakoribb téma a védelem volt, amely az összes ad hoc információkérés 32 %-ában merült fel, többek között olyan kérdésekhez kapcsolódóan, mint a valamely tagállamban biztosított kiegészítő védelem más tagállamok általi elismerése; a menekültek számának előrejelzése; adatgyűjtés és -tárolás, valamint a szociális védelem kérdései. Számos kérdés érintette az olyan harmadik országok, mint Haiti, Afganisztán, Srí Lanka, Örményország/Azerbajdzsán, Csecsenföld és Oroszország állampolgárainak sajátos körülményeit.

További témakör volt a tartózkodás, amely az ad hoc információkérések 18 %-át tette ki, és ezen belül szerteágazó kérdéseket vetettek fel, úgymint a tagállamok tartózkodással kapcsolatos politikája ott, ahol a kötelező kitoloncolás nem lehetséges; a nem visszaküldhető harmadik országbeli állampolgárok jogállása; a külföldi állampolgárok regisztrációja és nyomon követése; a tagállamok személyazonosító okmányokkal kapcsolatos politikája; a tartózkodási/munkavállalási engedélyek kezelésének módja (együtt vagy külön-külön), illetve van-e díjfizetési kötelezettség; hogyan kezelhető a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet megsértése; és hogyan kezelhető a párhuzamos jogállás.

Az ad hoc információkérések közel 10 %-a a visszatérési ügyekkel foglalkozott, elsősorban a bizonyos csoportokra, például az Oroszországba visszaküldött csecsenekre, az eritreaiakra, a 2010. évi áradásokat követően a pakisztáni állampolgárokat, valamint az egyiptomiakra vonatkozó visszatérési politikával; az eredményes visszatéréssel; a gyermekek visszatérésével kapcsolatos politikákkal és az őrizet alternatíváival.

Az uniós vívmányok végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó kérdések az ad hoc információkérések 8 %-át tették ki. Ide tartozott a visszatérésről szóló 2008/115/EK irányelv 11. cikkében foglalt belépési tilalmak szabályozása; az, hogy a dublini rendelet keretében a tagállamok hogyan alkalmazzák a 2003/9/EK tanácsi irányelvet a menedékkérőkre; valamint hogy a tagállamok korlátozzák-e a már kibocsátott tartózkodási engedélyek érvényességi

idejét és/vagy tervezik-e díj felszámítását a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló 380/2008/EK tanácsi rendelet alapján kiadott tartózkodási igazolványokért.

A többi ad hoc információkérés a határok, a gazdasági migráció, a családegyesítés, az illegális migráció, a beilleszkedés, az emberkereskedelem és a vízumok kérdését érintette.

A Bizottság is indított négy ad hoc információkérést, elsősorban azért, hogy információt gyűjtson egyes szakpolitikák kidolgozásához. Ezek közül kettő a gazdasági migrációhoz (szezónális munkavállalók és vállalaton belül áthelyezett munkavállalók, valamint az Unión kívül szerzett képesítések elismerése); egy – a vízumpolitikáról szóló tanulmányra vonatkozó előírások kidolgozása érdekében – a vízumok osztályozásához kapcsolódott; az utolsó pedig a tagállamokban dolgozó harmadik országbeli állampolgárok tartózkodási engedélyét és ezek díjainak összegét érintő konkrét kérdés volt, az egységes engedélyről szóló irányelvjavaslattal összefüggésben. A francia EMH nemzeti kapcsolattartó pont a haiti földrengést követően 2010 márciusában szintén információkérést intézett a Bizottság bevándorlással és menekültüggyel foglalkozó bizottságához.

A szezonális munkavállalókat érintő információkérésre 21 válasz érkezett, többek között Dániától, és az összegyűjtött információkat felhasználták a harmadik országbeli állampolgárok idényjellegű munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot kísérő hatásvizsgálathoz²⁸ és annak összefoglalásához²⁹, konkrétan hivatkozva azokban az EMH-n keresztül gyűjtött említett statisztikai adatokra. Hasonlóképpen, a vállalaton belül áthelyezett munkavállalók esetében a harmadik országbeli állampolgárok vállalaton belüli áthelyezés keretében történő belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot kísérő hatásvizsgálat³⁰ is az információkérésből származó adatokat hasznosította.

Az összevont engedélyről szóló irányelvre vonatkozó 2007. évi bizottsági javaslat³¹ tartalmazta az irányelvtervezet szempontjából az adott időpontban lényeges különböző kérdésekhez kapcsolódó jogszabályok és gyakorlatok gyűjteményét. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően a Bizottságot felkérték, hogy szolgáltatson naprakész, tényszerű adatokat például arra vonatkozóan, hány tagállam vezette már be a tartózkodási és munkavállalási engedélyt magában foglaló összevont engedélyt, valamint a tagállamok által felszámított díjak összegéről. A Bizottság a szükséges adatokat EMH ad hoc információkérés útján gyűjtötte össze a tagállamoktól, és a 20 tagállamtól kapott válaszokat az irányelvvel kapcsolatos tanácsi és parlamenti tárgyalások alkalmával egyaránt felhasználták.

²⁸ SEC(2010) 887.

²⁹ SEC(2010) 888.

³⁰ SEC(2010) 884.

³¹ COM(2007) 638 és SEC(2007) 1408.

5.3. EMH-szószedet és -teaurusz³²

A több mint 300 menekültügyi és migrációs szakkifejezést tartalmazó, többnyelvű EMH-szószedetet azért hozták létre, hogy a szakkifejezések és definíciók közös értelmezésének kialakítása révén fejlessze az uniós tagállamok közötti összehasonlíthatóságot. A szószedetet interaktív eszközként integrálták az EMH honlapjára. A szószedet hasznos referenciadokumentumként szolgál az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok és nemzeti hálózataik tagjai, továbbá a menekültügy és a migráció területén dolgozó, más szakemberek számára, hogy jobban megismerjék és összehasonlíthassák a nemzeti helyzeteket, valamint harmonizálhassák a szakpolitikai fogalmakat, többek között a médiában a menekültügyi és a migrációs kérdésekről történő híradásokban. Az EMH tanulmányai a szakmai fogalmakkal kapcsolatos információgyűjtés során egyre gyakrabban hivatkoznak az EMH-szószedet definícióira, és az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok beszámolóí szerint a nemzeti hálózatok rendkívül elégedettek ezzel a megközelítéssel.

A szószedetet az *EMH szószedettel és teaurusszal foglalkozó munkacsoportja* készítette, amelynek tagjai az EMH és az Alapjogi Ügynökség munkatársai. A munkacsoport 2010 folyamán hat alkalommal találkozott, hogy megvitassák, pontosítsák és elfogadják a kifejezéseket, gyakran az EMH tanulmányainak és más kiadványainak kidolgozása során felmerült konkrét kérdésekkel összefüggésben. A munkacsoport tagjait felkérték továbbá, hogy két ülés között fordítsák le és finomítsák tovább a kifejezéseket. Megjelent a szószedet nyomtatott változata, amelyből több mint 2000 példányt juttattak el a nemzeti és az uniós érintett felekhez. A munka részeként elkészült a definíciók, valamint a kifejezések francia, német, portugál, olasz és spanyol nyelvű fordítása, és a tervek szerint 2011-ben megjelenik az aktualizált szószedet gyűjteményes kiadása. Megbeszélések folytak arról is, hogy a szószedetet beillesztenék az IATE (Európai interaktív terminológia) adatbázisba.³³

Bizonyos előrelépés történt az EMH-teaurusz további fejlesztése terén, amelynek célja az EMH információcsere-rendszerében található dokumentumok strukturált kereshetőségének az előmozdítása.

5.4. Információcsere-rendszer

Elsősorban az EMH szolgáltatója (az iLiCONN) komoly munkát végzett annak érdekében, hogy újraindítsa az információcsere-rendszert, és integrálja abba az ad hoc információkérési funkciót. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok regisztrációs folyamatát érintő kezdeti problémákat követően a rendszer ismét használható. Időközben azonban egyértelművé vált, hogy már nem képes kielégíteni az EMH igényeit, valamint hogy korszerűsíteni kell a nyilvános honlap megjelenését. Átfogó egyeztetésekre került tehát sor, többek között egy célzott munkaértekezlet keretében arról, hogy a rendszer és a nyilvános weboldalak hogyan fejleszthetők úgy, hogy jobban megfeleljenek az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok igényeinek, illetve elősegítsék az EMH jobb megismerését (lásd az 5.5.2. szakaszt). Ez a munka 2011 során folytatódik. Az információcsere-rendszert jelenleg széles körben használják a dokumentumok EMH nemzeti kapcsolattartó pontokkal történő megosztásához, ülések és tanulmányok keretében, valamint hivatkozási célra egyaránt.

³² ISBN 978-92-79-14979-5 (January 2010), elérhető továbbá a <http://www.emn.europa.eu> oldalon, az „EMN Outputs – EMN Glossary” menüpontban.

³³ <http://iate.europa.eu/>.

5.5. Az EMH ismertségének a fokozása

Különböző erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy nemzeti és európai szintű döntéshozók előtt népszerűsítsék az EMH-t, illetve hogy tájékoztassák a nagyközönséget annak célkitűzéseiről, továbbá a jelenlegi és a jövőbeli tevékenységekről. A hálózat valamennyi eredményét nyilvánosságra hozzák, elsősorban az EMH honlapján és egyes tanulmányok közzététele útján, illetve azokat uniós és nemzeti szintű műhelymegbeszéléseken, szemináriumokon, üléseken és konferenciákon ismertetik. Például a holland és a német EMH nemzeti kapcsolattartó pontok a finn, olasz, svéd és egyesült királyságbeli kapcsolattartó pontokkal, valamint a téma több szakértőjével együttműködésben a 2010. évi 15. Metropolis Konferencia keretében műhelymegbeszélést szerveztek *A körkörös migráció irányítása* címmel, az EMH *ideiglenes és körkörös migrációról* szóló tanulmányának kiegészítéseként. Az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok ezenfelül műhelymegbeszélés lebonyolítását tervezik a 2011. szeptemberi Metropolis Konferencia keretében, amely az EMH *„Combating Irregular Migration: Practical Responses” (Az illegális migráció elleni küzdelem: gyakorlati válaszleptések)* című tanulmányát hivatott kiegészíteni.

2010 során fokozódtak az ismertség javítását célzó hasonló erőfeszítések, amit elősegített az EMH kommunikációs és terjesztési stratégiájának kidolgozása. A stratégia összefoglalja a terjesztési tevékenységek főbb célkitűzéseit, és az EMH jövőképén és értékein alapuló fontos üzeneteket javasol. Meghatározza az EMH fő érdekelt feleit és célközönségét, valamint az e különböző célcsoportok elérésére alkalmas eszközöket és csatornákat, és végrehajtási tervet javasol.

Az alábbiakban összefoglaljuk a 2010 során megvalósult főbb tevékenységeket és az elért eredményeket.

5.5.1. Az EMH logója

Az EMH egységes arculatának kialakítása érdekében logót terveztek, amelyet 2010 májusában hivatalosan is elfogadtak. A logó egyik jellemzője, hogy különböző változatai vannak, amelyek az „Európai Migrációs Hálózat” feliratot tartalmazzák a 23 tagállam nyelvein. Az EMH tagjai valamennyi hivatalos kiadványukban és nemzeti weboldalon is használják a logót, többek között – elsősorban a nemzeti lakosság számára – saját országuk nyelvén/nyelvein.

5.5.2. Az EMH honlapja és a nemzeti honlapok

Az 5.4. szakaszra is hivatkozva az EMH honlapja olyan elsődleges felületet biztosít, ahol az EMH különböző eredményei nyilvánosságra hozhatók. 2010-ben a szolgáltató (iLiCONN) átalakította a webhely oldalait, ugyanakkor egyértelművé vált, hogy a megjelenést korszerűsíteni kell. A honlap egyúttal olyan portál is, amelyen keresztül az EMH-tagok hozzáférhetnek az információcsere-rendszerhez. 2010-ben jelentős fejlemény volt a honlap új címének (<http://www.emn.europa.eu>) bevezetése; a korábbi internetes cím ide irányítja át a látogatókat.

A honlap látogatóinak számát hetente figyelemmel kísérik annak érdekében, hogy pontosabb képet kapjanak a hozzáférés mértékéről és az elért személyek köréről, valamint hogy segítsék az EMH ismertségének javítása terén elért haladás nyomon követésének folyamatát. Az ehhez használt Google analitikai eszköz adatai szerint átlagosan napi 150–200 látogatás történik, és az eredményekből megállapítható, hogy a honlapot elsősorban az EMH tagjai használják; a

hálózaton kívüli és a nagyközönség általi hozzáférés többnyire korlátozottabb. Ezt a helyzetet 2011 során a honlap tervezett felújításával, illetve az EMH számára megfelelő közösségi médiaeszközök lehetséges bevezetésével összefüggésben szorosan figyelemmel fogják kísérni.

Nemzeti szinten számos EMH nemzeti kapcsolattartó pont létrehozta saját nemzeti weboldalát, az EMH honlapjára mutató kölcsönös hivatkozásokkal.³⁴ E nemzeti internetes oldalak sok esetben kidolgozottabbak, mint az EMH honlapja, és utóbbi újratervezésekor ezekből merítettek inspirációt.

5.5.3. Az EMH hírlevele

Az EMH ismertségének növelésére irányuló további intézkedés volt a hálózat hírlevelének (EMNews) újraindítása, amelyet az EMH honlapján keresztül terjesztenek, és onnan az RSS-értesítővel együtt elérhető. Az első kiadás 2010 végén jelent meg, és jelenleg körülbelül kéthavonta készül újabb hírlevél. A hírlevél az EMH közelmúltbeli eredményeinek összefoglalását, az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok bemutatását és a legújabb, elsősorban uniós menekültügyi és migrációs kiadványok részletes ismertetését tartalmazza. Egyes EMH nemzeti kapcsolattartó pontok rendszeresen megjelentetik saját hírlevelüket is nemzeti hálózatuk tagjai számára.

5.5.4. 2010. évi EMH Konferencia

Az idei, a migrációs útvonalak hosszú távú nyomon követéséről szóló konferenciát az Európai Unió Tanácsa belga elnökségének védnöksége alatt rendezték meg³⁵ Brüsszelben, 2010 szeptemberében. A konferencia mintegy 150 résztvevője között voltak az EMH nemzeti kapcsolattartó pontok és nemzeti hálózati partnereik, az Európai Bizottság, valamint külső szervek, többek között más európai (pl. az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság) és nemzetközi szervezetek (pl. az OECD, az ILO, a migráció- és menekültügyi regionális kezdeményezés), szakértők és tudományos szakemberek. A következtetések keretében elismerték a longitudinális tanulmányok horizontális tanulmányokkal szembeni valódi hozzáadott értékét, amennyiben azok az egyének és csoportok idővel bekövetkező változásainak pontosabb elemzését teszik lehetővé, valamint az európai szintű felmérések javításának szükségességét, amelyek megbízható és összehangolt társadalmi-gazdasági adatokkal szolgálnának a migránsokra vonatkozóan.

6. KÖVETKEZTETÉSEK

2010-ben tovább erősödött az EMH szakpolitikai jelentősége és hatása, hiszen számos példa bizonyítja, hogy munkája uniós és nemzeti szinten egyaránt közvetlenül hozzájárul a döntéshozók tájékoztatásához. Ide értendő az EMH-nak az éves szakpolitikai jelentése útján történő hozzájárulása az Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum nyomon követéséhez, valamint az uniós szintű szakpolitikai változásokhoz és fejleményekhez kapcsolódó aktuális kérdéseket vizsgáló EMH-tanulmányok, amelyek számos fontos

³⁴ Az egyes nemzeti weboldalakra mutató hivatkozások a <http://www.emn.europa.eu> oldalon, az „EMN NCPs” menüpontban érhetők el.

³⁵ <http://www.eutrio.be/long-term-follow-migration-trajectories-conference-european-migration-network-emn>.

vonatkozó bizottsági közlemény és szolgálati munkadokumentum közvetlen kiindulópontjául szolgáltak. Az ad hoc információkérési eszközt egyre gyakrabban veszik igénybe egyrészt a tagállamok a nemzeti vonatkozású kérdések vizsgálatához, másrészt a Bizottság, amely az uniós politika egyes kérdéseire, például az idényjellegű és a vállalaton belül áthelyezett munkavállalókról szóló irányelvjavaslatokhoz kapcsolódóan kér tájékoztatást, magas válaszarányt elérve. Az EMH-szószeret szintén hasznos hivatkozási eszköznek bizonyult, amely többek között a tagállamok közötti összehasonlíthatóságot hivatott javítani.

Ami a jövőt illeti, a külső értékelés eredményei segítséget nyújtanak majd az EMH azon szempontjainak meghatározásához, ahol további fejlesztésre és javításra van szükség annak érdekében, hogy a hálózat minél eredményesebben teljesítse deklarált célkitűzéseit.